

آئین نامه تأسیس دفاتر گفتار درمانی

فصل اول) تعاریف:

- ماده ۱: گفتار درمانی یکی از رشته های توانبخشی و زیر مجموعه علوم پزشکی است. این علم به مطالعه مهارت های برقراری ارتباط کلامی، پیشگیری از بروز اختلالات ارتباطی و درمان اختلالات گفتار و زبان می پردازد. ارزیابی و تشخیص اختلالات گفتار و زبان بر مشاهده و بررسی علائم و نشانه های ناتوانی در برقراری ارتباط متمرکز است و درمان آنها بر تحرک، آموزش و یادگیری مبتنی است.
- ماده ۲: اختلالات گفتار و زبان به طور کلی عبارتند از: تاخیر در رشد گفتار و زبان، ناروانی گفتار (لکنت و کلانرینگ)، اختلال در تولید گفتار، اختلال در خواندن و نوشتن، زبان پریشی (آفازی)، اختلالات صوت (لارنژکتومی، گرفتگی صدا، بی صدایی، ...) و دیگر اختلالات گفتار و زبان
- ماده ۳: آسیب شناس گفتار و زبان به فردی اطلاق میشود که دانش آموخته مقطع کارشناسی یا مقاطع بالاتر این رشته از دانشگاه های داخل یا خارج از کشور باشد و مدرک وی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.
- ماده ۴: دفتر گفتار درمانی به مکانی گفته میشود که طبق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای ارائه خدمات گفتار درمانی پس از دریافت مجوز فعالیت، توسط افراد واجد شرایط مندرج در این آئین نامه دایر شده باشد.
- ماده ۵: مجوز فعالیت گفتار درمانی عبارت است از مجوزی که پس از بررسی مدارک و مستندات توسط دانشگاه های علوم پزشکی توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر میشود.

فصل دوم) شرایط، ضوابط و مدارک مورد نیاز

* شرایط فردی

- ماده ۶: برای بالا بردن سطح کیفی خدمات درمانی در دهانه تخصصی درمانی داشتن سابقه کار در این رشته در مراکز درمانی دولتی، خیریه و خصوصی به شرح زیر ضروری است:
- الف) برای ایجاد دفتر کار گفتار درمانی در تهران، کرج و مراکز استانها داشتن حداقل پنج سال سابقه اشتغال به کار تمام وقت در مراکز فوق اشاره

تاریخ
شماره
پست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه

ب) برای ایجاد دفتر کار گفتار درمانی در سایر شهرها و شهرستانها داشتن حداقل سه سال سابقه اشتغال به کار تمام وقت در مراکز فوق اشاره
تبصره ۱: مدت خدمت نظام وظیفه و طرح نیروی انسانی و سایر تعهدات قانونی در صورت ارائه گواهی معتبر اشتغال به گفتار درمانی جزء سابقه کار محسوب میشود.
تبصره ۲: مدت تحصیل در کارشناسی ارشد گفتار درمانی حداکثر تا یک سال و PhD آن حداکثر تا دو سال براساس گواهی دانشگاه محل تحصیل جزء سابقه کار محسوب میشود.
تبصره ۳: گواهی سابقه اشتغال به گفتار درمانی در مراکز خصوصی باید به تأیید معاونت درمان و دارو دانشگاه/دانشکده مربوطه برسد.

مذایک مورد نیاز:

- ماده ۷: مدارک مورد نیاز برای تاسیس دفتر گفتار درمانی شامل موارد زیر می باشد که باید به معاونت درمان و دارو دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه ارائه گردد:
- الف) گواهی انجام و یا معافیت خدمات قانونی.
ب) گواهی عدم سوء پیشینه کیفری (در مورد شاغلین سعی مراکز دولتی با ارائه تصویر حکم استخدامی نیازی به این گواهی نمی باشد).
ج) یکی از مدارک تحصیلی یاد شده در ماده ۲.
د) سه قطعه عکس ۳×۴.
ه) گواهی سابقه اشتغال به گفتار درمانی براساس مفاد ماده ۲.
و) تعیین آدرس دقیق دفتر گفتار درمانی

* شرح وظایف و حدود اختیارات

ماده ۸: خدماتی که در دفتر گفتار درمانی ارائه میشود متناسب با محتوای ماده ۱ و ۲ آئین نامه به شرح زیر می باشد:

- الف) مشاوره و راهنمایی مراجعین برای پیشگیری از بروز اختلالات گفتار و زبان در کودکان
ب) مشاوره و آموزش به افرادی که در معرض ابتلا به اختلالات گفتار و زبان هستند به منظور پیشگیری
ج) راهنمایی و ارجاع مراجعین مبتلا به اختلالات گفتار و زبان به سایر درمانگران براساس نیازهای بهداشتی درمانی آنها

د) آموزش، راهنمایی و مشاوره به افرادی که از گفتار خود به طور حرفه ای استفاده میکنند، برای ارتقاء کیفیت گفتار و پیشگیری از بروز اختلال

ه) انجام آزمونهای گفتار و زبان براساس معیارها و برگه های مورد تأیید دانشگاه علوم پزشکی (و) تشکیل پرونده برای نوشتن شرح حال، ثبت چگونگی بروز و سیر اختلال براساس مصاحبه با بیمار و خانواده او و مدارک مربوطه، ثبت سوابق درمانی، ضبط نمونه گفتار بیمار و شرح ویژگیهای زبانی و گفتاری او، ثبت سابقه بیماریهای جسمی، بیمار و تعیین علل و عوامل موثر بر اختلال و ثبت برنامه و اقدامات گفتار درمانی و در صورت ارجاع به سایر مراکز درمانی ثبت در پرونده و ارسال خلاصه پرونده (ز) نگهداری پرونده برای کارهای آماری و در صورت لزوم تهیه گزارش برای مراجع قانونی و استفاده از آنها در مطالعات پژوهشی و ارائه نتایج به مسئولان و مراکز تعلیمی - پژوهشی برای همکاری در زمینه افزایش آگاهی و بهبود ارائه خدمات گفتار درمانی و بالا بردن سطح سلامت جامعه (ح) آسیب شناس گفتار و زبان موظف است منحصراً طبق نسخه پزشکی، معالجات گفتار درمانی را برای بیماران انجام دهد.

تبصره ۱: پذیرش بیماران دچار اختلال تولید، لکنت، اختلال در نوشتن و نوشتن و تاخیر در رشد گفتار و زبان به طور مستقیم انجام می پذیرد.

تبصره ۲: آسیب شناس گفتار و زبان حق دخل و تصرف در نسخه و یا دستور پزشک معالج را ندارد.

تبصره ۳: آسیب شناس گفتار و زبان مجاز به تجویز دارو و درخواست رادیوگرافی و آزمایشات پاراکلینیکی برای بیماران را ندارد.

ط) آسیب شناس گفتار و زبان می تواند برای افراد مبتلا به اختلالات صوت به مدت محدود (حداکثر تا یک هفته) گواهی صادر نماید. (در صورت استفاده حرفه ای از صوت به معنای عدم حضور در محل کار و در غیر اینصورت تنها در قالب استراحت صوتی)

ی) آسیب شناس گفتار و زبان حق انجام تزریقات و پانسمان را ندارد.

* فضای فیزیکی و تجهیزات

ماده ۹: حداقل امکانات و تجهیزات برای ارائه خدمات مندرج در ماده ۸ به شرح زیر می باشد:

الف) اتاق درمان حدود ۱۰ تا ۱۲ متر مربع

ب) سالن انتظار متناسب با مراجعین و سرویس بهداشتی در دسترس باشد.

ج) محیط از نظر نور، دما و پاکیزگی مناسب باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی

- د) از نظر قرار گیری در طبقات ساختمان محدودیتی ندارد.
- ه) میز و صندلی مناسب مراجعین موجود باشد.
- و) سرو صدا در اتاق درمان نباشد (مطابق معیارهای معماری باشد).
- ز) وسایل باز خورد بیابایی و شنوایی موجود باشد.
- ح) وسایل کمک آموزشی مانند کارت تصاویر کتابهای آموزشی کودکان، لگو، پازل و موارد مشابه بر حسب نیاز
- ط) برگه های ارزیابی اختلالات گفتار و زبان مطابق با سرارز موجود در دانشگاههای علوم پزشکی
- ی) قاشقک، گاز استریل، الک، دستکش یکبار مصرف، شمع، زبرخ قوه، دستمال کاغذی
- ک) وسایل صدا ساز برای کودکان و وسایل بازی و آموزش کودکان
- ل) ضبط صوت برای ثبت نمونه گفتار مراجعین
- ماده ۱۰: تجهیزات، موقعیت و فضای فیزیکی، امکانات فنی و ساختمانی دفتر گفتار درمانی می بایستی قبل از اخذ مجوز فعالیت به تایید کارشناسان دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ذیربط برسد.

* سایر ضوابط

- ماده ۱۱: اندازه تابلو حداکثر ۷۰×۵۰ سانتی متر با ذکر نام و نام خانوادگی آسیب شناس گفتار و زبان برده و فقط مجاز به نصب یک تابلو می باشد.
- ماده ۱۲: آسیب شناس گفتار و زبان اجازه چاپ سر برگ بر اساس مفاد مجوز دفتر کار گفتار درمانی را دارد.
- ماده ۱۳: تعرفه خدمات ارائه شده باید مطابق تعرفه های مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.
- ماده ۱۴: هرگونه جابجایی و انتقال و یا تعویض محل دفتر گفتار درمانی باید به اطلاع و موافقت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ماده ۱۵: نظارت بر عملکرد دفاتر گفتار درمانی بر عهده دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه با همکاری انجمن گفتار درمانی ایران می باشد.
- تبصره: لازم است ریزش کلیه مجوزهای صادره و آگهی های صادره در مورد مفاد بندهای ۱۴ و ۱۵ به اداره صدور پروانه ها ارسال گردد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تاریخ
شماره
پیوست

- ماده ۱۶: نصب اصل مجوز دفتر گفتار درمانی در محل فعالیت ردر معرَض دید مراجعین الزامی است.
- ماده ۱۷: اعتبار مجوز دفتر طبق قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی و سایر مقررات مربوطه می باشد.
- ماده ۱۸: دارنده مجوز دفتر گفتار درمانی تحت همین شرایط مجاز به استفاده از افراد تجربی و بدون تحصیلات دانشگاهی معتبر برای ارائه خدمات نمی باشد. خدمات مذکور باید توسط آسیب شناسان گفتار و زبان دارای حداقل مدرک کارشناسی و تحت نظر دارنده مجوز ارائه گردد.
- ماده ۱۹: کلیه دفاتر گفتار درمانی موجود در کشور باید حداکثر ظرف مدت ۶ ماه پس از تصویب و ابلاغ این آئین نامه به دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه مراجعه و وضعیت خود را با شرایط جدید انطباق داده و نسبت به اخذ مجوز لازم اقدام نمایند.
- ماده ۲۰: دفاتر گفتار درمانی موظف به پاسخگویی و همکاری با بازرسی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع ذیصلاح قانونی هستند و در صورت تخلف از ضوابط و مقررات و مفاد دستورالعمل، مطابق قانون و آئین نامه رسیدگی به تخلفات پزشکی و حرف و ابسته به آن به شرح زیر بامتخلف برخورد خواهد شد:
- الف) تذکر شفاهی با قید موضوع در صورت جلسه بازرسی محل توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ب) اخطار کتبی توسط دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ج) لغو مجوز دفتر و تعطیل دفتر به مدت ۱ تا ۳ ماه به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- د) لغو مجوز دفتر و تعطیل دفتر به مدت ۴ ماه تا یکسال به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ه) لغو دائم مجوز دفتر به پیشنهاد دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه
- ماده ۲۱: بیمار حق دارد از طول مدت درمان و عوارض احتمالی آن از گفتار درمانگر اطلاع حاصل نماید و پس از طی هر دوره درمانی (۱۰ جلسه) فوراً مخموس رضایت‌نمندی توسط بیمار تکمیل و در پرونده ثبت گردد.

این آئین نامه در ۲۱ ماده و ۷ تبصره در تاریخ ... به تصویب رسید.

